

Klærsers Patienter altid vilde ham megen Uvejlighed ved de mange besværlige Forhandlinger med de syges Paarørende og Ordningen af deres Forhold. Ogsaa af denne Grund vilde det ikke være muligt at give Anstalten en større Udvidelse.

Den mindre Udvidelse, som allerede for nogle Aar siden er bragt i Forflag (Sp. 3241), og som gik ud paa en Forøgelse af Bladsjernes Antal indtil 500, altsaa med en Snees ny Bladsjer i Forbindelse med en Ubls-gaard, kan Kommissionen anbefale. Medens man mere og mere kommer tilbage fra de større koloniale Anlæg, fordi de Forventninger om økonomiske Fordele, som man havde knyttet dertil, ikke have holdt Stik, saa kan dog paa den anden Side Dyrkingen af et mindre Jordareal som Ortinghalvøens have sin Betydning som Led i Patienternes Beseftigelse, der helst maa kunne varieres saa meget som muligt.

Anstalten ved Aarhus

Uder jo ogsaa under Bladsmangel. Da Anstalten imidlertid ved den i 1885 gennemførte Overbelægning, der ikke senere er fjernet, og ved de i 1887 og 88 stedfundne Udvidelser (Sp. 3237) allerede noget har overskredet det Maksimumstal af Bladsjer, som Kommissionen har ment at maatte opstille for de blandede Anstalter, vil det ikke være tilraadeligt at udvide den yderligere. Dette uanset, vilde det nylig stedfundne Overlægeeftiste gøre det ubetimeligt netop nu for Øjeblikket at lægge Planer til Forandringer af Anstalten.

Anstalten i Viborg

er allerede som den mindste af alle 4 Anstalter den, der egner sig bedst til en Udvidelse og under Forudsætning af, at de fornødne Betingelser for en saadan tilvejebragtes, vilde der heller ikke være noget i Vejen for en Udvidelse af den, der vilde være saa meget mere paa sin Blads, som Anstalten jo for Tiden (Sp. 3259) ikke tilnærmelsesvis kan fyldestgøre sin hidtidige Opgave, at befri de andre Anstalter for Overfyldning med uhelbredelige. Spørgsmaalet er derfor blot, om man ikke med det samme helst burde forandre dens Opgave.

Viborganstalten maa nemlig i sin nuværende Tilstand betegnes som uheldig. Paa eet Sted at samle de i intellektuel Henseende dybest sunlne Individuer, er i og for sig neppe rigtigt, men det kan dog maaste forsvares, saa længe man kan sørge for, at alle Patienterne befinde sig paa samme lave aandelige Niveau. Denne Betingelse kan imidlertid i Praxis ikke overholdes og er faktisk aldrig bleven overholdt paa Viborganstalten. Det kan umuligt undgaas, at en hel Del af de indlagte Patienter vise sig at være mindre fløvede, og mod disse begaas der da en Inhumanitet. Selv om de ellers komme til at leve under lige saa gunstige ydre Forhold, som en anden Anstalt vil byde dem, kan det ikke undgaas, at deres daglige Omgang væsentlig kommer til at bestaa af Patienter, hvis aandelige Standpunkt er saa lavt, at Samlivet med dem baade maa føles pinligt og i mange Tilfælde maa virke nedtrykkende og sløvende. — Ogsaa for Patienternes Paarørende maa en Anstalt med et Regulativ som Viborganstaltens være en Ulykke. Det maa være haardt at være nødsaget til at indlægge Slægtninge i et saa sørgeligt Selskab, og man kan forstaa, om de paarørende senere miste Lysten til at besøge et saa uhyggeligt Sted eller ganske tabe Interessen for deres der boende Slægtninge. — Endvidere maa det fremhæves, at Viborganstalten byder Lægerne en meget tarvelig Virkefreds. Selv den bedste Villie kan ikke i Længden tilfredsstilles ved et Arbejde, der giver saa ringe Udbytte; Interessen maa med Tiden slappes, og Anstaltens Sedelse maa blive en Vibekestigelse, hvilket ingenlunde er heldigt. Den underordnede Betjening kan i en Tjeneste, hvor alt er saa godt som haabløst, vanføseligt lære at tilegne sig de Egenstaber, der nødvendigvis maa forlanges af et godt Psykiaterpersonale.

Det skal naturligvis indrømmes, at Viborganstalten ikke desto mindre er i Besiddelse af adskillige store Fordele f. Eks. fremfor de kommunale Daareanstalter. Den staar under Statens direkte Kontrol og Tilsyn; den har en af Staten valgt Bestyrelse, der i enhver Henseende vil tage det stærkt mulige Hensyn til Patienternes Velvære og til almindelig Humanitet; den har Læger, der ere i Besiddelse af særlig psykiatrisk Uddannelse, men det vil desuagtet af det oven for anførte fremgaa, at den maatte kunne vinde meget